

I Międzynarodowy Kongres Azjatycki Toruń, 15–16 maja 2014 r.

Ósmy rok z rzędu, chociaż pierwszy raz w takiej odsłonie prastary gród Kopernika gościł najwybitniejszych znawców tematyki azjatyckiej. W dniach 15–16 maja 2014 r. został zorganizowany I Międzynarodowy Kongres Azjatycki w połączeniu z VIII Międzynarodową Interdyscyplinarną Konferencją Naukową poświęconą Azji. Jest to największa tego typu impreza naukowa w Polsce. Organizacji tego przedsięwzięcia podjęły się: Towarzystwo Azji i Pacyfiku z Torunia, Wydawnictwo Adam Marszałek, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Urząd Miasta Torunia, Fundacja Wspierania Współpracy Międzynarodowej im. Profesora Czesława Mojsiewicza, Centrum Badań Wschodnich oraz Wydział Politologii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej Radosław Sikorski, marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Calbecki i prezydent miasta Torunia Michał Zaleski objęli kongres patronatem honorowym. Konferencja, która odbyła się w ramach kongresu, skupia w sobie

przedstawiceli prawie wszystkich humanistycznych dziedzin nauki. Wśród nich można wymienić takie, jak: prawo, politologia, ekonomia, socjologia, filozofia, filologia, kulturoznawstwo, historia, psychologia, antropologia, komunikacja i sztuka. W tym roku oczekiwania przerosły nawet najskrytsze marzenia organizatorów, gdyż liczba czynnych uczestników przekroczyła trzysta osób. Autorzy referatów skupiali się na szeroko rozumianej kulturze azjatyckiej, nie było tutaj ograniczeń ani czasowych, ani terytorialnych. Wystąpienia były poświęcone takim krajom, jak: Rosja, Mongolia, Chiny, Japonia, Indie, Turcja, Kazachstan, Korea, Kirgistan, ale znalazły się w nich też odniesienia komparatystyczne do Polski i Unii Europejskiej. Zakres temporalny natomiast został określony od około 2000 r. p.n.e. do roku 2014. Dodatkowo poza wystąpieniami czysto naukowymi po raz pierwszy w programie znalazły się panele biznesowe kierowane głównie do przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność powiązaną z krajami azjatyckimi.

Obrady I Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego rozpoczęły się 15

maja 2014 r. o godzinie 10:00 w Sali Mieszkańskiej Ratusza Staromiejskiego w Toruniu. Gości przywitani przez Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr Adam Marszałek oraz prof. Joanna Marszałek-Kawa, która opowiedziała o organizacji kongresu oraz historii poprzednich konferencji. Następnie przemówienia wygłosili organizatorzy i patroni konferencji: marszałek województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Calbecki, prezydent miasta Torunia Michał Zalewski, ambasador Józef Bayer (MSZ) (który zabrał głos w imieniu ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego) i dziekan Wydziału Politologii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu prof. Roman Bäcker.

Po tych wystąpieniach prof. Krzysztof Palecki poprowadził panel gości honorowych. W nim przemawiali kolejno ambasadorzy: ambasador Republiki Indonezji Darmansjah Djumala, ambasador Republiki Indii Monika Kapil Mohta, ambasador Malezji Dato Jamaluddin bin Sabeh, ambasador Islamskiej Republiki Pakistanu Khalid H. Memon, zastępca ambasadora Republiki Azerbejdżanu Ulvi Bakhshaliyev, minister – radca Ambasady Królestwa Tajlandii Mahapannaporn, dyrektor Wydziału Informacji i Kultury Ambasady Japonii Megumi Osugi-Ściepień. Natomiast wykład inauguracyjny na temat cywilizacji Azji Centralnej wygłosił prof. Andrzej Chodubski z Uniwersytetu Gdańskiego. Przedstawił on najpierw państwa wchodzące w skład Azji Centralnej, do których zaliczamy: Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan i Uzbeki-

stan. Następnie wskazał podobieństwa cywilizacji tych państw oraz różnice i odniesienia do Europy i Polski. Poza prezentacją współczesnych problemów cywilizacji Azji Centralnej w wywiadzie znalazł się też krótki rys historyczny, który stanowił dobre wprowadzenie do czasów współczesnych. Po tym referacie goście konferencyjni udali się na posilek, aby od godziny 14:00 rozpocząć kolejne obrady w 42 panelach tematycznych.

Poza ucztą czysto naukową prezentowane również były panele biznesowe oraz kulturalne. Dzięki temu każdy uczestnik mógł znaleźć interesujące dla siebie propozycje. W ramach paneli kulturalnych w Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” odbyła się projekcja dwóch bardzo ciekawych filmów poświęconych kulturze azjatyckiej: *Dor* produkcji indyjskiej oraz *Zakazane drzewi* produkcji indonezyjskiej, sponsorowane przez ambasady owych państw. Kolejną ciekawą prezentacją był koncert gamelanu i pokaz tańca indonezyjskiego w wykonaniu Warsaw Gemelan Group, którego sponsorem była Ambasada Republiki Indonezji oraz Stowarzyszenie Polsko-Indonezyjskie „SAHABAT”. Koncert odbył się również w Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu”. Dodatkowo w ramach XXII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina można było wysłuchać koncertu pianistycznego dla dzieci. W tym czasie swój recital fortepianowy przedstawiła prof. Ewa Pobłocka. Cała impreza muzyczna odbyła się w Dworze Artusa, na Starym Rynku w Toruniu. Dodatkowymi atrakcjami były degustacja kuchni tajskiej oraz pokaz wypieku toruńskiego

piernika podczas uroczystego bankietu w Hotelu Gromada nad Wisłą.

Dwa panele biznesowe, które zorganizowano drugiego dnia kongresu w godzinach od 9:30 do 11:00 i od 11:15 do 12:45 w Sali Sesyjnej Urzędu Miasta Torunia, stanowiły urozmaicenie obrad czysto naukowych. Oba prowadził dr Jacek Janiszewski z Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy. W pierwszym panelu głos zabrali: ambasador Filipin Patricia Ann V. Paez, radca Ambasady Malezji Nor Aida oraz prezes Indyjsko-Polskiej Izby Handlowej J.J. Singh. W drugim głos zabierali przede wszystkim naukowcy, którzy poświęcili swoje wystąpienia biznesowi i wspólnemu partnerstwu przedsiębiorstw. Byli to: prof. Zekeriya Yildirim z Anadolu University („Macroeconomic shocks and labour market: evidence from Turkey”); mgr Dymitr Gafarowski z Uniwersytetu Jagiellońskiego („Kazakhstan`s membership in the Customs Union and Single Economic Space: short-term trade effects (2010–2013)”; Piotr Burzyński (prezentacja przedsiębiorstwa Importuj

z Nami) oraz Titus Kizito z Ugandy („Child and Network Uganda, Political and Economic contribution of China to Uganda and Africa in general”).

Podsumowując I Międzynarodowy Kongres Azjatycki, należy wskazać, że była to bardzo nowatorska konferencja naukowo-biznesowa na ogromną skalę. Kongres ściągnął do Torunia wybitnych przedstawicieli tematyki azjatyckiej w Polsce, do których grona zaliczają się między innymi: prof. Krzysztof Palecki, prof. Marek Chmaj, prof. Maciej Walkowski, prof. Tadeusz Wallas, prof. Jacek Sobczak, prof. Swietlana Czerwonnaja, prof. Teruji Suzuki, prof. Sylwester Gardocki, prof. Jakub Potulski, prof. Kamil Zeidler, prof. Tadeusz Dmochowski, prof. Joanna Marszałek-Kawa. Powtórnie już należy podkreślić, że udział w konferencji wzięło ponad trzysta osób, za co największe wyrazy szacunku i uznania należą się prezesowi dr. Adamowi Marszałkowi oraz prof. Joannie Marszałek-Kawie.

Tomasz Kowalczyk

Otwarcie nowej siedziby Gabinetu Szanghajskiego Gdańsk, 24 października 2014 r.

Dnia 24 października 2014 r. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gdańsku otwarto nową siedzibę Gabinetu Szanghajskiego, który gromadzi przede wszystkim literaturę dotyczącą Chin. Licznie zgromadzonych gości powitał dyrektor WiMBP w Gdańsku

Paweł Braun. Wyraził nadzieję, że nowa lokalizacja będzie atrakcyjnym miejscem nie tylko dla sinologów, ale dla wszystkich gdańszczan oraz że Gabinet Szanghajski stanie się „gdańskim oknem na Chinę”. W uroczystości wzięła udział konsul generalna Chińskiej Republiki

Ludowej w Gdańsku Liu Yuanyuan oraz dyrektor Biblioteki Publicznej w Szanghaju Wu Jianzhong.

Gabinet Szanghajski powstał w ramach międzynarodowego projektu *Window of Shanghai*. Obecnie w zbiorach gabinetu znajduje się 1500 tytułów literatury pięknej i popularnonaukowej nie tylko w języku polskim, ale także chińskim, angielskim, francuskim i niemieckim. Większość książek pochodzi z Biblioteki Publicznej w Szanghaju. Zgodnie z głównym założeniem Gabinetu Szanghajskiego oprócz dalszego gromadzenia literatury przedmiotu jego oferta zostanie poszerzona o rozpowszechnianie kultury i tradycji Chin poprzez między innymi spotkania z podróżnikami, artystami i autorami książek. Anna Kusiak, kierownik Gabinetu Szanghajskiego, zwróciła uwagę na nowe możliwości działania, jakie stwarza to miejsce, takie jak: organizacja wystaw, promocja książek oraz spotkania autorskie.

Na uroczystość otwarcia nowej siedziby Gabinetu przybył także Edward Kajdański, autor kilkunastu książek o Chinach. Uniwersytet Gdański reprezentowała prof. Wu Lan, kierownik Pracowni Sinologii UG. W spotkaniu uczestniczyła delegacja Centrum Studiów Azji Wschodniej UG – prof. Ewa Oziewicz, dr Marcelei Burdelski, Ewelina Kuligowska, Magdalena Marcinkowska oraz Sylwia Peliksze, prezes Międzywydziałowego Koła Naukowego Studiów Azji Wschodniej UG. Nie zabrakło również przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego oraz Chińsko-Polskiego Towarzystwa Okrętowego CHIPOLBROK S.A. Klamrą zamykającą uroczystość był nastrojowy koncert trio smyczkowego, które przybliżyło publiczności między innymi twórczość Fryderyka Chopina.

Magdalena Marcinkowska

展览《科学与艺术之间：卜弥格眼中奇妙的亚洲》

Entre a Ciência e a Arte: As Maravilhas da Ásia através dos Olhos do Jesuíta Polaco Michal Piotr Boym, SJ

Between Science and Art: The Marvels of Asia in the Eyes of Polish Jesuit Michal Piotr Boym, SJ

Makau, 8 listopada 2014 r.

W siedzibie Biblioteki Sir Roberta Ho Tunga 8 listopada 2014 r. odbyło się seminarium naukowe pt. „Pomiędzy nauką a sztuką: skarby Azji w oczach polskiego jezuita Michała Piotra Boy-

ma, SJ”, połączone z otwarciem wystawy prac plastycznych oraz książek poświęconych Boymowi, uznawanemu za pioniera europejskiej sinologii, przede wszystkim autorstwa Edwarda Kajdań-

skiego. Organizatorami tych wydarzeń były: Instytut Riccięgo w Makau, Centralna Biblioteka Makau, działająca pod auspicjami Biura Stosunków Kulturalnych Rządu Specjalnego Autonomicznego Regionu Makau oraz Konsulat Generalny RP w Hongkongu.

Obrady plenarne, w których uczestniczyło wielu pracowników nauki z Polski i Chin, prowadził o. dr Artur K. Wardęga, SJ, dyrektor Instytutu Riccięgo. Jako pierwszy referat pt. *Some Remarks on Michał Boym's Medical Knowledge*, przygotowany przez Edwarda Kajdańskiego (UG), wygłosił w zastępstwie Łukasz Pieńkowski, wnuk autora. Doktor Monika Miazek-Męczyńska (UAM) wygłosiła dobrze korespondujący z pierwszym wykład pt. *Hortus Sinensis maximus optimus. Michał Boym's superlatives about the Chinese Flora*. Po tej części seminarium rozpoczęła się dyskusja. W dalszej kolejności głos zabrali chińscy badacze. Profesor Zhang Xiping (Pekiński Uniwersytet Języków Obcych – Beiwai) przedstawił w języku chińskim referat pt. *Michał Boym and the Ascend of Europe's Professional Sinology: An Introduction to the Academic Link between Michał Boym and Jean Pierre Abel Rémusat*. Jako ostatniego mogliśmy wysłuchać obszernego referatu pt. *Michał Boym: A Great Pioneer of Westward Transmission of Chinese Learning*, także wygłoszonego w języku chińskim, przygotowanego przez prof. Zhanga Zhenhui, znanego i zasłużonego tłumacza literatury polskiej. Tę część seminarium również zakończyła interesująca dyskusja.

Jednak nie tylko Michał Boym był bohaterem tego wydarzenia, bowiem

równie ważną osobą, której poświęcono wiele uwagi, był Edward Kajdański, najwybitniejszy polski badacz Boyma, autor wielu prac na jego temat, tłumacz jego dzieł i artysta przybliżający nam twórczość polskiego jezuitę w swoich pracach. To dzięki niemu możemy dziś dalej propagować postać i osiągnięcia „polskiego Marco Polo”. Edward Kajdański jest równocześnie członkiem Rady Naukowej Centrum Studiów Azji Wschodniej UG. Uniwersytet Gdański na sesji reprezentowali: prof. Kamil Zedler, dyrektor Centrum Studiów Azji Wschodniej UG oraz Joanna Kamień, dyrektor Wydawnictwa UG. Obecny był również Bogdan Wasilewko, prezes spółki Comex S.A., która znajduje się w gronie członków Rady Sponsorskiej CSAW UG.

Podczas ceremonii otwarcia wystawy, która nastąpiła zaraz po zakończeniu seminarium naukowego, głos zabrali: dr Ung Vai Meng, prezydent Biura Stosunków Kulturalnych S.A.R. Makau, Mirosław Adamczyk, konsul generalny RP w Hongkongu oraz Ł. Pieńkowski reprezentujący E. Kajdańskiego. W uroczystości, a wcześniej w seminarium, uczestniczyły również Joanna Skoczek, konsul generalny RP w Kantonie oraz Tang Mei Lin, dyrektor Centralnej Biblioteki Makau, a jednocześnie gospodarz wszystkich wydarzeń. Wystawa została zaplanowana do 18 stycznia 2015 r., a towarzyszyło jej wiele dalszych wydarzeń edukacyjnych i artystycznych.

Przy okazji seminarium zorganizowana została również prezentacja książek E. Kajdańskiego, w pierwszej kolejności tych poświęconych osobie

Michała Boyma, a wśród nich *The Ambassador of the Middle Kingdom*, nowo wydanej przez Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. Nie zabrakło też innych publikacji Wydawnictwa UG, w szczególności wszystkich zeszytów „Gdańskich Studiów Azji Wschodniej” (okładka każdego kolejnego zeszytu ozdobiona jest innym obrazem autorstwa E. Kajdańskiego). Wspomnianą książkę otrzymali wszyscy najważniejsi uczestnicy seminarium.

Seminarium i wystawa znakomicie wpisały się zarówno w miejsce, jakim jest Makau, które od prawie pięciu wieków stanowi pomost łączący kulturę chińską z kulturą europejską, jak i w miejsce

szczególnie naznaczone przez jezuitów, a także w końcu związane z osobą o. Michała Boyma. Sam Instytut Ricciego od samego początku znakomicie realizuje cel związany z poszukiwaniem porozumienia i rozwijaniem dialogu oraz zrozumienia pomiędzy jakże odmiennymi kulturami. Zarówno w tym kontekście, jak i z uwagi na zamysł i organizację opisywanego tu seminarium oraz wystawy szczególną rolę należy przypisać o. dr. Arturowi K. Wardędze, SJ. To właśnie jemu personalnie należy pogratulować powodzenia całego przedsięwzięcia.

Kamil Zeidler